

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Conivgio Doctrina

Wigand, Johann

Jhenæ

VD16 W 2745

De Dignitate Et Honore Conivgii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36207

DE CONIUG.
DE DIGNITATE ET
HONORE CONIUGII.

Multa sunt insignes dignitates & honores coniugij, quæ p̄s mentibus sint in conspectu.

1. Singularem diuinam deliberationem, eaq; reuelatam & literis mandata, condita est vitæ societas ex costa viri. Nobilissimam igitur coniugium habet originem, utpote ex ipso Deo immediate, & quidem sapientia omnium sapientissima. Monachorum autem cohabitationes, qui veluti fuci in alueos, & gurgulliones in granaria concurrunt, non sunt à Deo inuenta & constituta.

2. Dextera etiam sua Maiestas diuina ipsamet, duos istos homines in coniugium consociavit atq; copulavit, ut essent per omnem vitam vna caro.

3. Ante lapsum, in ipso integritatis statu, coniugium à Deo inuentum & constitutum est. Primus igitur in mundo status, quem sancit Deus, est coniugium. Non enim Monachum, non Monachalem, Deus in mundi initio condidit, sed maritum & feminam, quos etiam ipse iuge communi & suavi includit.

4. Totus

DIGNITATE.

4. Totus mundus cum omnibus creaturis, est destinatus necessitati & vsui coniugij, cæli, nimirum, elementa, animalia, & omnia in terris & aquis nascentia. Etsi autem illa seruitus creaturarum ad Coniugium hominum in statu integritatis multò fuit illustrior, tamè in hoc nostræ corruptionis statu, adhuc cælum & elementa, & pleræq; creaturæ ipsi Coniugio famulantur, licet aliqua reatus signa, in maledictione terræ, animantium feritate, in clementia Elementorum, et cæli horrendo aspectu, simul Deus velit extare. Non igitur propter Monachos aut Moniales, adhuc durat mundus vsq; ad nouissimum diem, sed propter Coniuges. Quando enim vltimus homo in hunc mundum prodierit, mox ista mundi machina suum habebit finem.

5. In Decalogo Coniugium habet primum post Deum gradum. Prima enim lex secundæ tabulæ est, Honora patrem & matrem, Non principum, non regum, non cesarum status nominatur, sed parentum, vt scilicet ipsorum auctoritas & honor extaret. Ideo autem Magistratum status, ad hoc præceptum refertur, quia Magistratus seruit Coniugio legibus civilibus, iusticia, pace, vindicta grassatorum & facinorosorum.

Postea

DE CONIUG.

Postea verò vniuersa secunda tabula, ad defensionem & conseruationem Coniugij est destinata. Nam:

Quintum preceptum pacem corporalem, & tranquillitatem sancit, ne violentia, larocinijs aut homicidijs, vel parentes vel liberi damnum aliquod in corporibus suis accipiant.

Sextum preceptum pollutiones corporum prohibet, ut quilibet suum reuerenter seruet coniugium & alterius coniugem non violet, id est, sancitur honestas & castitas, tum virginalis tum coniugalis.

Septimum facultates inuinit, & proprietates rerum distinguit, ne cuiuslibet fas sit, in aliorum opes, magno sudore & labore partas, volare, neque turbentur Oeconomia.

Octauum iudicia firmat, & neruum contractuum corroborat, nempe veritatem. Quid enim in iudicijs aut contractibus rectè fieri potest, dempta veritate? Mendacia enim impediunt, & turbant contractus, & iudicia, quae etiam ad Oeconomiam, vitamq; coniugalem spectant.

Nonum & decimum, iterum domos, coniuges, seruos, ancillas, facultates, & omnia ad Oeconomiam

DIGNITATE.

onomiam Coniugum pertinentia, quasi septo
quodam mununt, ita quidem, ut non modo ex-
ternis factis, sed etiam ne interioribus quidem
affectibus aut concupiscentijs, vis aut iniuria ul-
la Coniugali vita inferatur.

Quod igitur Deus seuerissime minatur,
se puniendum in tertiam & quartam generatio-
nem omnes, ista precepta violantes, id non modo
ad primam, sed etiam ad secundam tabulam,
hoc est, ad Coniugum vitam & Oeconomiam
referendum est.

Singulare itaq; & eximium decus Coniu-
gij est, quod in ipso Decalogo, tanti à Deo sunt
Coniuges, ut tota secunda tabula ipsis sit attri-
buita.

6. Coniugium est fons & seminarium, tri-
um in mundo Hierarchiarum, sine quibus vita
humana consistere nequit. Nam inde Oeconomi,
Magistratus, & Ecclesie doctores nascun-
tur. Sublato enim coniugio, nulli amplius erunt
Oeconomi, nulli Magistratus, nulli Ecclesie,
doctores, imò nulla Ecclesia. Fontem igitur isto-
rum statuum, obstruit insanus ille & astorgos
& antichristus Romanus, quando suis sacratis,
publico decreto interdicit Coniugium, ac finit eos
igne carnis, & igne inferni miserrime exoruci-
ari atq;

R

DE CONIUG.

ari atq; comburi. Rectissime igitur spiritus Dei per S. Paulum, prohibitionem Coniugij vocat doctrinam Daemoniorum. 1. Timoth. 4. Nam Antichristus, est incarnatus Diabolus, seu soboles Diaboli:

7. Ipse unigenitus Dei filius, dignatus est homo nasci ex homine, idq; tali pacto, ut Maria esset desponsata Ioseph, voceturq; ob eam ipsam desponsationem, coniunx Ioseph. Matth. 1. Hac quoq; in honorem Coniugij acciderunt, licet sine Coniugali mixtione, conceptus & natus sit Christus.

8. Auspicans suum saluiferum munus, Saluator mundi, non alibi suam gloriam manifestare, miraculaq; omnium summa inchoari voluit, quam in nuptijs, ubi duo homines Matrimonio iuncti erant. Imo ipsum Coniugium ornat & iuuat, miraculosa vini donatione. Maximus igitur honor ipsi Coniugio obtigit, quod ipsemet creator hominum, totiusq; matris mundi, homo factus, & homines redempturus, nuptijs interest, ut coniuua omnium dignissimus & beneficentissimus. Nuga porro sunt & prestigia mere, à Diabolo suggesta, quod posterior aetas sinit, has nuptias fuisse Iohannis Evangelista, easq; mox à Coniugio, priusquam
 coniu-

DIGNITATE.

conjugaliter cohabitarent sponsus & sponsa, vobis
castitatis portentoso ruptas ac dissolutas esse.

Huc pertinet, quod Christus tanto amore
pueros complectitur, & iubet eos ad se venire,
imò proponit eos exemplum nostræ coram Deo
iustificationis.

9. Christus Dei filius, ministros verbi Dei
in suum collegium admissens, è Coniugibus potif-
ficium delegit. Discretè enim socrus Petri sit
mentio. Et ne quis *μίσῳ γὰρος*, supersticiosa
sanctitate, ac Diabolica mentiendi libertate nu-
getur, ante vocationem ipsos fuisse Coniuges, po-
stea verò uxores repudiasse & neglexisse, audiat
Paulum in *x. ad Corinth.* 9. Sic scribentem:
Nanquid non habemus potestatem, sororem mu-
lierulam circumducendi, sicut & ceteri A-
POSTOLI, & fratres Domini, & Cephas?

10. Postremò, Coniugium nobis in omnibus
animantibus proponitur, & voluit Deus bina,
id est, viriusq; sexus animalia in arca conserva-
re. Imò non Monasticam vitam inter homines
in arca sustentavit, sed Coniugium quatuor pa-
rium, eisq; totum mundum post diluuium attri-
buit. Imò etiam in arboribus & herbis, quasi di-
stinctiones sexuum observantur.

R 2

78a

DE CONIUG.

Ista sepius in Ecclesia Christi expendenda sunt, ut omnes mortales, discant reuerenter de Coniugio sentire & loqui, statuantq; Deum magis Coniugum honesta vita delectari, quam omnium Monachorum conficta & falsa castitate, qui quidem & mente, & corpore sunt impurissimi. Vix enim e multis millibus vnus donum castitatis, ut illud quidem sacra litera desinunt, habet.

QVOD IN HOC VI
TAE GENERE, QVILL
bet, Angelicam castitatem ser
uare non valens, bona con
scientia viuere, Deoq;
seruire queat.

Rationes.

Vsitatissima in regno papistico, hoc est Antichristi Romani, persuasio fuit, Coniugium tale vite genus esse, in quo homines difficillime Deo seruire, aut saluari possint. Namq; in Coniugio curam rerum corporalium, omnem penit sollicitudinem rerum spiritualium impedire atq; extinguere. Allegate sunt sententia ex Paulo, omissis vel extenuatis illis que coharent: Ut, qui sine